

Огородник В.,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів і банківської справи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

Котик А.,
аспірант
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород
Науковий керівник: Огородник В.О., к.е.н., доцент

ВЗАЄМОДІЯ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ІНІЦІАТИВ

В умовах сучасної дійсності наявний підхід до досягнення збалансованого економічного та соціального розвитку територій країни істотно втрачає свої практичні можливості.

Підвищення соціальної мобільності призводить до залучення індивіда в різноманітні спільноти і можливості «приміряти на себе» різні соціокультурні ідентифікації. Паралельно з цим процесом актуалізуються неформальні, ініційовані «знизу» починання до економічних та соціальних змін конкретних територій, що більшою мірою відповідають особливостям сучасного стану суспільства. Оскільки зазначені починання є не поодинокими вони формуються у громадські ініціативи.

Ініціатива – перший крок у якій-небудь справі (почин); керівна роль у яких-небудь діях, справах; здатність висувати нові ідеї, пропозиції; уміння самостійно розпочинати яку-небудь справу; заповзятливість [2].

Виділяють два напрями у трактуванні терміна «громадська ініціатива». Перший практично ототожнює громадську ініціативу з неформальними об'єднаннями, які створюються людьми для розв'язання важливих проблем. Другий підхід акцентує увагу на колективному характері та здатності громадян/громади до самоорганізації.

Отже, у широкому сенсі під громадськими ініціативами слід розуміти локальні цілеспрямовані форми діяльності представників громадськості в соціально важливих сферах. Проте, слід зауважити, що вони можуть бути як формалізованими (громадські некомерційні неурядові організації), так і неформалізованими. При цьому свідомо до них не включаємо благодійні ініціативи, пов'язані з релігією, а також правозахисні ініціативи, які є по суті суспільним наглядом. Безсумнівно, вони грають важливу роль у формуванні сучасного суспільства, однак, будучи високоспецифічними, вони вимагають особливого дослідницького підходу.

Виділяють різні форми громадських ініціатив. Перш за все, це законотворча ініціатива, петиції, звернення громадян, участь населення в мітингах, офіційних обговореннях проєктів соціально значущих законів в ЗМІ, Інтернеті, на зборах і конференціях громадян.

В сучасних умовах органи державної влади та місцевого самоврядування і громадянське суспільство все більше усвідомлюють, що ефективність їх діяльності безпосередньо залежить від інструментів практичної взаємодії між ними.

Не так давно, у міжнародній практиці з'явився ще один інструмент участі громадян у суспільному житті – «партисипативний бюджет», або «бюджет участі». І хоча методика запровадження та принципи роботи однакові в усіх містах, але в кожному місті бюджет реалізується по-різному та різними інструментами. Як правило, ці ініціативи пов'язані, перш за все, з благоустроєм, екологією, ремонтом об'єктів водопостачання, доріг і т.д.

Дослідження, а також практика міст, які використовують таку форму взаємодії, вказують, що вона своїм наслідком має рівніший поділ публічних ресурсів, вищу якість життя, більше задоволення з публічних послуг, більшу прозорість органів державної влади, активнішу участь громадян у громадському житті.

Звісно, як і будь-який процес, пов'язаний з людьми, бюджет участі не є ідеальним механізмом.

Підсумовуючи слід зауважити, що пошук можливостей та інструментів взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування і громадянського суспільства задля реалізації громадських ініціатив це перманентний процес.

Список використаних джерел

1. Розпорядження Кабінету міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації» від 8.11.2017 № 797-р (з подальшими змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради України – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80/ed20171108#n32>

2. Словник української мови: у 11 т. – Т. 4 . (І-М). – К. : Наук. думка, 1973. – С. 1-840. – Том 4, 1973. – Стор. 29.